

— Az academiának, nyomtatás végett előterjesztett munkák közül a' nagy gyűlés ezeknek rendelte kiadatását: 1. *György Sándortól* a' felsőbb analysis' elemeit; 2. *Fabini'* munkáját a' szembetegségekről, fordítva *Dr. Vajnócz Jánostól*; 3. *Chelius'* sebésztudományát ford. *Dr. Bugát Páltól*. 4. *Kazinczy Ferencz'* eredeti munkái' 1 kötetét; 5. *Szlemenics Páltól* a' magyar fenyítő törvényt. (Mind ezek a' társaság' pénzbeli erejéhez képest elébb vagy utóbb fognak megjelenni.)

— Puchói Marezibányi Lajos' húsz arany jutalmára, mellyhez másod rangúnak ítélendő munka' jutalmául is 10 ar. tett le a' jutalmazó az academiái pénztárba: m. évi nov. 20ikáig, mint vég határnapig, tizenegy, a' falusi nép' nevelését tárgyazó pályamunka érkezett be a' tudós társasághoz, 's a' nov. 21kén tartott ülésben a' birácul választott öt tagnak kiadni rendeltettek. A' bírálók julius' 31kéig fogják tudósításaikat megtenni, 's a' jutalmak' elíteltetése azontúl legott kihirdettetni.

Az academia által 1833ban kihirdettetett törvénytudományi kérdésre: *Tett-e a' magyar nemzet honalkotmányában az időkhez és környülményekhez alkalmazott változtatásokat, 's ha tett, mellyek azoknak fővonatai?* folyó évi martius' 19ig mint határnapig hét jutalomfelelet érkezett; az ugyan akkori orvosi kérdésre pedig: *Mi a' Magyarország' némelly vidékein előforduló pokolvarnak természete, mellyek okai, óvó és gyógy módjai?* ugyan addig tizenegy pályairat jött be; 's a' martius' 20d. tartott heti ülésben az e' czélokra választott bírálóknak megvizsgáltatás végett kiadni rendeltettek.

Továbbá martius' 24ig mint határnapig az 1834/5diki dramai jutalomra, tizenkilencz szomorujáték — ezeknek állván ez évben nyitva a' versenypálya — érkezett be, 's adatott ki vizsgálatul a' nagy gyűlés által választott hét tagból álló bíráló küldöttségnek. Mind a' dramai, mind a' tudományos nagy (100 arany) jutalmak, ugy szinte a' netalán javaslandó mellék díjak is, a' következő Vld. nagy gyűlésben fognak kiadni.

JUTALMAK.

— MAGYAR TUDÓS TÁRSASÁG' UJONAN KITETT JUTALMAI. — Az 1835/6ra való dramai jutalomra, mellyért csak *vígjátékok* versenghetnek, a' társaság' titoknokához utasítandó pályamunkák' megküldésének vég határnapja martius' 24dike, 1836.

Az új nyelvtudományi és philosophiai kérdésekre (III. I. 248) 1836. martius' 19d., a' másodsor hirdetett historiai kérdésre (I. ugyan ott) 1836. dec.' 31kéig váratnak be a' pályairatok. — Mind a' négy rendbeli első jutalom 100 arany; másod vagy harmad rangu munkáknak, ha vannak, díjai minden egyes esetben határozottnak meg. —

— A' MARCZIBÁNYI-INTÉZET' JUTALOMOSZTÁSA ÉS HIRDETÉSE. — Emlékezet után voltunk kénytelenek folyóiratunk' I. kötetében (I. 240) e' fényes jutalomosztásról szólnunk, minthogy csak a' Tud. Gyűjteménynek, a' folyó év' első hónapjában megjelent novemberi kötetében jelent meg róla a' hivatalos tudósítás. Sietünk csonka közlésünket kiegészíteni. Mik valának Nagy Pál', Gáthyak', Szeder' és Kovács' koszorúzott pályairataik' tárgyai, azt ugyan innen sem tudtuk meg; de a' többiek így következnek: a' Vitéz-díjt Jerney a' *kún nyelvről*; a' Pongrácz-díjakat Horváth Antal a' *régi rabszolgákról*, és Simon Florent, a' *szokásról*, a' Fejérváry-díjt Sadler József a' magyarországi kőszénről irt értekezéseikért nyerték. Reményljük e' pályairatok' nem sokára leendő megjelenését.

Új kérdések:

A. Marczibányi-jutalmakra: 1. *Mennyire lehet használni a' külföldi tudósok által rendbe szedetett közönséges grammaticának újabb találmányait a' magyar nyelvre nézve?* Hirdettetik harmadszor: jutalma 100 vft. Figyelmeztetésül két illy közöns. gramm. czíme közöltetik: Joh. Sev. Vater's Lehrbuch der allg. Grammatik. Halle, 1805. 8r. és L. H. Jacob's Allg. Gramm. Lpzg, 1814, 8r. — 2. *Micsoda előmenetelt tett a' magyar nyelv a' mult század' közepétől fogva a' különbféle tudományokról irtott munkák által?* Hirdettetik másodsor, 100 vft jutalommal. — 3. *Kik irtak eddig magyar nyelvtanító könyveket? Érdemel-e egyik vagy másik közülük valamelly elsőséget a' többiek fölött? Mi a' különösen, a' mire az illyen elsőséget építeni lehetne?* jutalma 200 vft a' Marczibányi-alapítványból, megtoldva 100 vfttal Ocskay Antal püspök úr által. — 4. *Hol laknak nevezet szerint a' palóczok, és miképen beszélnek a' magyar nyelvet?* jutalma 200 vft. a' Marczibányi-alapítványból, megtoldva 100 vfttal Mérey László, és 200 vfttal Horvát István úr által; 's így az egész jutalom 500 vft. Váratik a' megfejtőtől, mennyire lehet, a' palócz népnek mind geographiai, mind grammaticai és erkölcsi megismertetése. — 5. *Irattassanak le a' sárközi es ormánsági magyar nyelvnek különösségei;* jut. 100 vft. Itt is kedvesen vétetnék a' geogr., gramm., és erkölcsi megismertetés. — 6. *Miben áll a' különbféle nyelv-*

veknek rokonságuk, és mikor 's miből lehet azt tévedés nélkül meghatározni? Melly nyelvek rokonok különösen a' m. nyelvvel, és melly nyelvekre nézve állítatik hibáson a' m. nyelv' rokonsága? a' 200 vft Marczibányi-díjt dr. Forgó György 100 fttal toldotta — 7. Mik a' névmásai közönségesen a' nyelvben? Mellyek a' m. nyelvnek régi és mostani névmásai? Meg lehet-e határozni ezeknek eredetüket? Minő rendszabásokat lehet megállapítani a' m. nyelv' névmásairól? jut. 200 vft. — 8. Minő előmenetelt tett a' m. nyelv' grammaticájának syntactica része a' régi és újabb nyelvtanítóknak igyekezeteik és rendszabásaik által? jut. 200 vft.

B. Vitéz-jutalmakra: 1. Micsoda romai császárok v. fejedelmek alatt, és különösen minő városokban verettek romai pénzek Pannoniában? hird. 3adszor, 200 vfttal. — 2. Mellyek a' nemzeti historiának hazai kútfői és forrásai? Miképen kellene azokat a' critica' szabásai szerint a' külföldi kútfőkkel és forrásokkal együtt leghaszonvehetőbbekké tenni? Hird. 2odsor, 200 vfttal. — 3. Volt-e fejedelmi fő hatalom a' m. nemzetnél sz. István' országlása előtt? Millyen változtatást tett a' m. polgári alkotmányon e' nagy fejedelem? Jutalma 200 vft. — 4. Magyaráztassék meg a' karoknak és rendeknek igazi ismertetük, 's határozottassék meg, kik tészik a' karokat, és kik a' rendeket Magyarországon. Jut. 200 vft. — 5. Minő hitelt érdemel Béla király' nevetlen jegyzőjének historiája a' görög írókra nézve? Mellyek bizonyos tévedései? Mikben vádoltatik helytelenül? A' 200 vftnyi Vitéz-díjt ország' birája ő exja 200 fttal toldotta meg, 's így az egész jutalom 400 vft. — 6. Mellyek a' köznépek közönségesebb nyavalyái Magyarországon? miből erednek, és micsoda diaeteticai életmód által lehet azokat megelőzni 's elkerülni? Jutalma, 200 vft. — 7. Mit jelent ezen szó: privilegium, a' m. törvényekben és oklevelekben? Kik adtak ugyan ezek szerint privilegialis leveleket, és mit jelent a' magyarországi ajándék - 's egyéb más levelekben ime' szokott befejezés, melly még ma is keletben vagyon: *Vbi praesentes nobis in specie reportatae fuerint, eisdem in formam privilegii redigi faciemus?* Jutalma 200 vft.

C. Különféle adakozásokból: 1. Minő neveket tulajdonítottak a' régi történetírók a' m. nemzetnek? Mellyik történetíróban találtatik legrégebb nyoma mindegyik nevezetnek? Vagyon-e elegendő okunk elhinni, hogy bölcz Leo görög császár előtt a' magyarok törököknek nem neveztettek? Meddig megyen föl a' régiségben a' török nemzet' története és elneveztetése? Hird. 3adszor; Teleki László és József grófok által alapí-

tott 150 vftnyi jutalmát Reseta János prof. három régi arannyal, mellyek közt egy I. Mátyás királytól, toldván meg. — 2. *Miben és mennyire különbözött az Európába költözöködő m. nemzetnek erkölcsi és polgári culturája Európának akkori culturájától?* Hird. 3adszor; Teleki László és József grófok által 150 vfttra tett jutalmát *Jerney János*, nyert 100 vftnyi jutalmával toldván meg.

A' feleletek lepecsételt név és különös jelszó mellett a' már ismeretes mód szerint 1836diki augusztus' 29kéig a' m. nemzeti museumhoz utasítandók. —

— A' SCHWARTNER-JUTALOMHAGYOMÁNY' gondviselői 1835re következő kérdést hirdetnek 120 vft jutalommal: „*Cum in doctrina de opibus nationum (nationali oeconomia) nonnulli doctores institutorum civilium considerationem, et magis etiam politicas praeceptiones excludere velint, alii nequaquam: definiatur, quibus momentis hanc controversiam diiudicare oporteat.* Beküldés' határnapja a' kir. egyetem' rectorához, 1836. febr.' utolsó napja. A' felelet (a' szokott formaság' megtartása mellett) elfogadtatik külföldi szintügy, mint hazai iróktól, csak latin, magyar, német v. franczia nyelven legyen írva. A' jutalom' elíteltetése' napja junius' elseje 1836. —

N E C R O L O G.

— A' m. tudós társaság' igazgatósága m. évi szeptember' 30dikán *Végh Istvánban* sz. István-rendi commendator, főispán, koronaőr stb ő exjában: egyik tagját, a' haza, hű fiát, a' közügy egy fáradhatatlan tisztviselőjét veszté el. A' jelesnek halála ideglázból történt Damonyán, Sopronban, élte' 73d. évében.

Tiszteleti tagjai közül ugyan 1834ben az academia *Kovács Jánost* veszté el, fels. királyunk' hajdani nyelvtanítóját 's több hazafi áldozatok' tevőjét; mint szinte *b. Berzeviczy Vinczét*, a' m. nyelv' 's színészet', 's általok a' nemzetiség' buzgó emelőjét, ki Kassán mult ki, idegszélütésből, aprilis' 15. élte' 54 évében.

Továbbá *Horvát János*, székesfejérvári püspök 's az academia' tiszteleti tagja, az „Ékesszólás a' koporsóknál“ 's több rendbeli jeles értekezésnek a' Tud-Gy. régiebb köteteiben szerzője, végre a' nagy becsü „Egyházi értekezések“ nek öt évig